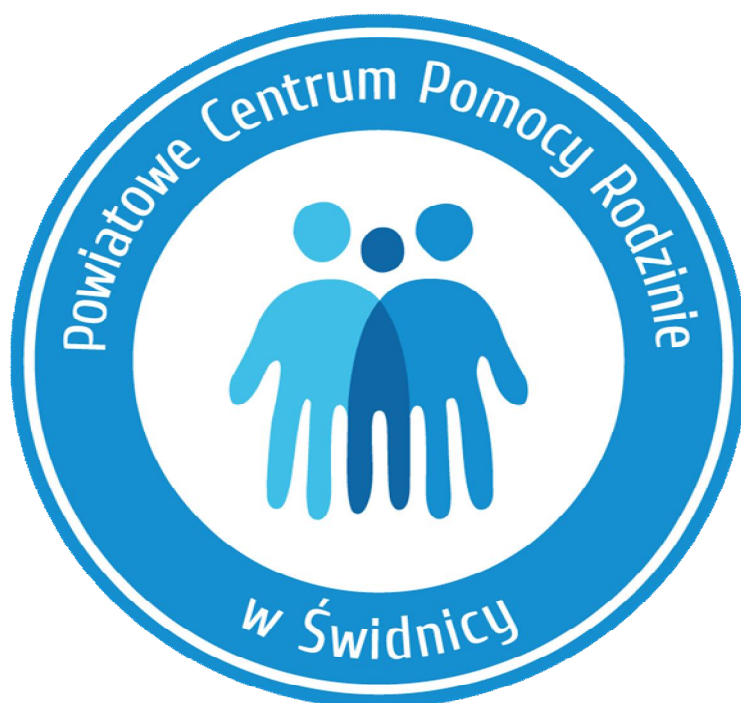

Załącznik do Uchwały Nr VI/43/2015

Rady Powiatu w Świdnicy

z dnia 15 kwietnia 2015 r.

„Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Świdnickim na lata 2015-2017”

Kwiecień 2015r.

I. Wstęp

System pieczy zastępczej to system zintegrowanych działań osób i instytucji mających na celu zapewnienie właściwej opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej.

Podstawę prawną opracowania „Programu Rozwoju Pieczy Zastępcze wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych w powiecie świdnickim na lata 2015 – 2017” stanowi art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program został przygotowany w oparciu o diagnozę sytuacji pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie powiatu świdnickiego oraz o aktualne potrzeby wynikające z konieczności umieszczania dzieci poza rodzinami biologicznymi. Przy opracowaniu niniejszego dokumentu wykorzystano: sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, dane z GUS, sprawozdania i informacje własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy.

Celem programu jest rozwój nowych i wsparcie istniejących form pieczy zastępczej na terenie powiatu świdnickiego oraz zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej pieczy zastępczej, organizowanie pomocy dla osób usamodzielnianych poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia, jak również organizowanie różnorodnych form wsparcia dla osób prowadzących różne formy pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją działań podjętych w dotychczas obowiązującym „Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie świdnickim na lata 2012 – 2014”. Przedstawiony program służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie świdnickim oraz jest podstawą do pozyskiwania środków finansowych w ramach ogłaszanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej konkursów ofert dotyczących realizacji rządowych programów w zakresie wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, jak również do pozyskiwania środków finansowych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Przedmiotowy program powiązany jest ponadto z następującymi dokumentami:

1. Konwencją o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
2. „Strategią Rozwoju Powiatu Świdnickiego” stanowiąca załącznik do Uchwały nr XI/94/2007 Rady Powiatu w Świdnicy z dnia 26 września 2007 r.;
3. „Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych powiatu świdnickiego na lata 2014-2020”, stanowiąca załącznik do Uchwały nr XXXVII/378/2014 Rady Powiatu w Świdnicy z dnia 6 maja 2014 r.,
4. „Dolnośląską Strategią Integracji Społecznej na lata 2014-2020”, przyjęta Uchwałą Nr XLIV/1470/13 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 grudnia 2013 r.

Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie świdnickim na lata 2015 – 2017 będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9 poz. 59, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U z 2015., poz. 332).

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należą:

1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
2. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.
3. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.
4. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.
5. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
6. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania: 1) grup wsparcia, 2) specjalistycznego poradnictwa.
7. Powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych.
8. Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.
9. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.
10. Prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46 ustawy.5
11. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.
12. Finansowanie: 1) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu, 2) pomocy przyznawanej osobom

usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, 3) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

13. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy.
14. Przekazywanie do biura gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy.

Zgodnie z zapisami cytowanej ustawy umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, może być realizowane po wykorzystaniu wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej. Formułując tego rodzaju założenie ustawodawca kładzie szczególny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka. Odbywa się to przez prowadzoną przez gminy profilaktykę pracy z rodziną biologiczną, poprzez lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jednakże w przypadku nieprawidłowo funkcjonującego systemu rodzinnego ustawodawca zakłada nie tylko konieczność wzmożonej systemowej pracy z rodziną ale także uwzględnia konieczność zabezpieczenia życia i zdrowia dzieci poprzez umieszczenie ich w systemie pieczy zastępczej. Należy przy tym wyraźnie podkreślić, że działania polegające na umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej powinny mieć charakter okresowy i wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, winny zmierzać do integracji dziecka z jego rodziną.

Zadania w tym zakresie wykonywane są przez służby i instytucje gminne i powiatowe oraz organizacje pozarządowe. W tym miejscu należy podkreślić, że istotną rolę w wykonywaniu powierzonych zadań odgrywa współpraca interdyscyplinarna ww. podmiotów, gdyż to właśnie ona daje szansę na zwiększenie efektywności działań i skuteczne rozwiązywanie problemów związanych z organizacją pieczy zastępczej.

I. Diagnoza systemu opieki nad dzieckiem w Powiecie Świdnickim

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. W ustawie wprowadzono pojęcie pieczy zastępczej i wskazano formy, w jakich piecza jest wykonywana. Opierając się na zapisach ustawowych wyróżnia się następujące formy pieczy zastępczej:

1) formy rodzinne, w tym:

a) rodziny zastępcze: rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe, w tym: pełniące funkcje pogotowia rodzinnego, rodziny specjalistyczne,

b) rodzinne domy dziecka,

2) formy instytucjonalne:

a) placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego rodzinnego,

b) regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

c) interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Celem pieczy zastępczej jest przede wszystkim praca z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy nie jest to możliwe - dążenie do przysposobienia dziecka. Ponadto pobyt w pieczy zastępczej ma na celu przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania oraz podtrzymywania bliskich i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, zdobywanie umiejętności społecznych, zaspokajanie potrzeb emocjonalnych oraz bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno - rekreacyjnych.

1. Analiza rodzinnej pieczy zastępczej powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014

Tabela nr 1. Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu świdnickiego w 2012 r.

Stan na dzień 31.12.2012 r.	Rodzaj rodziny zastępczej	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe	Pogotowia rodzinne	Rodzinne domy dziecka	Razem
	Liczba rodzin zastępczych	126	36	10	7	0	179
	Liczba dzieci	158	46	32	15	0	251

Źródło – sprawozdanie PCPR w Świdnicy

Tabela nr 2. Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu świdnickiego w 2013 r.

Stan na dzień 31.12.2013 r.	Rodzaj rodziny zastępczej	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe	Pogotowia rodzinne	Rodzinne domy dziecka	Razem
	Liczba rodzin zastępczych	116	43	11	7	2	179
	Liczba dzieci	153	60	45	26	11	295

Źródło – sprawozdanie PCPR w Świdnicy

Tabela nr 3. Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu świdnickiego w 2014 r.

Stan na dzień 31.12.2014 r.	Rodzaj rodziny zastępczej	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe	Pogotowia rodzinne	Rodzinne domy dziecka	Razem
	Liczba rodzin zastępczych	114	43	4	6	6	176

	Liczba dzieci	145	61	11	21	35	273
--	---------------	-----	----	----	----	----	-----

Źródło – sprawozdanie PCPR w Świdnicy

Powyższe dane przedstawiają liczbę rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w powiecie świdnickim na przestrzeni trzech lat. Analiza danych będących w posiadaniu jednostki wskazuje, że najliczniejszą grupą wśród rodzin zastępczych są rodziny spokrewnione, do których zalicza się osoby spokrewnione z dzieckiem, tj. rodziny, w których opiekunami dzieci są dziadkowie i rodzeństwo, następnie rodziny zastępcze niezawodowe, czyli wujostwo lub osoby obce oraz rodziny zawodowe i rodzinne domy dziecka. Podopiecznymi pieczy zastępczej są dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych głównie na skutek zaniedbania ze strony rodziców biologicznych, przemocy domowej i uzależnień. Porównanie lat 2012 – 2014 pozwala na stwierdzenie, że liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych utrzymuje się na tym samym poziomie szczególnie w zakresie rodzin spokrewnionych. Dane te pozwalają na postawienie hipotezy, że powyższa sytuacja może być wynikiem pracy asystentów rodzinnych z rodziną biologiczną.

Zgromadzone dane informują o wzroście liczby rodzinnych domów dziecka. Sytuacja ta jest wynikiem przekwalifikowania się dotychczas funkcjonujących zawodowych „wielodzietnych” rodzin zastępczych, które zgodnie z zapisami ustawy, w takim zakresie mogły funkcjonować do 31 grudnia 2014 r.

Równie istotnym zagadnieniem jest analiza liczby dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Wyżej wymienione dane jednoznacznie wskazują, że największa liczba dzieci przebywa pod opieką swoich najbliższych (rodziny spokrewnione). Dane wskazują także na wzrost liczby dzieci umieszczanych w niezawodowych rodzinach zastępczych między latami 2012 a 2014 przy jednoznacznym spadku liczby dzieci umieszczanych w zawodowych rodzinach zastępczych. Jest to wynik podpisania umów na prowadzenie rodzinnych domów dziecka, w których można umieścić większą ilość dzieci (max 8 dzieci) niż w zawodowych rodzinach zastępczych (max 3 dzieci).

Tabela nr 4. Liczba dzieci po raz pierwszy umieszczona w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014

L. P	Typ rodziny	2012	2013	2014
1	r. spokrewniona	13	13	6
2	r. niezawodowa	2	9	9
3	r. zawodowe -ogółem	26	45	33
4.	rodzinne domy dziecka	0	11	29
5.	Razem	41	78	77

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Dane z tabeli nr 4 informują o tendencji spadkowej postanowień o umieszczeniu dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych oraz o wzroście liczby postanowień o pobycie dzieci w niezawodowych i zawodowych rodzinach zastępczych. Powyższe dane mogą świadczyć o profesjonalnym zaangażowaniu osób pełniących rodzinną pieczę zastępczą w wykonywaną pracę, co przekłada się na rodzaj wydawanych przez Sąd Rodzinny postanowień o umieszczeniu dzieci w pieczy.

W powyższej tabeli zostały wykazane tylko te dzieci, wobec których sąd rodzinny pierwszy raz interweniował umieszczając je w rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela nr 5. Liczba dzieci do 18 roku życia, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą z terenu powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014

L. p.	Typ rodziny	2012	2013	2014
1	Powrócili do rodziny naturalnej	5	9	16
2	Umieszczone w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej	10	18	27
3	Umieszczone w rodzinie adopcyjnej	2	14	9
4	Umieszczone w placówce opiekuńczo - wychowawczej	7	2	5
5	Inny powód (DPS, MOW itp.)	0	0	1
6.	Razem	28	39	58

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Dane w tabeli nr 5 wskazują, że w okresie 2012-2014 aż 125 dzieci zmieniło miejsce swojego pobytu, przy czym 30 dzieci powróciło do domów rodzinnych, 55 dzieci zmieniło rodzinę zastępczą, 25 małoletnich umieszczono w rodzinach adopcyjnych, 14 umieszczono w placówce opiekuńczo- wychowawczej, a 1 dziecko powierzono pod opiekę ciotki, która wyjechała poza granice kraju.

W związku z przytoczoną statystyką można zasugerować stwierdzenie, że powyższe może być wynikiem systemowych oddziaływań realizowanych przez instytucje działające na rzecz rodziny biologicznej, rodzinnej pieczy zastępczej przy jednocześnie pogłębiającej się współpracy z Sądem Rodzinnym, który podejmuje fundamentalne decyzje dla przyszłości małoletnich.

Organizując system rodzinnej pieczy zastępczej nie można zapomnieć, że odpowiedzialność za funkcjonowanie całego systemu wsparcia i opieki leży nie tylko po stronie gmin i powiatów, ale również rodzin biologicznych. To przede wszystkim od nich, od ich gotowości do zmiany, od ich motywacji zależy powrót dziecka do domu rodzinnego.

Współpraca asystentów z rodziną biologiczną wskazuje na dwa kierunki działań:

- 1) zintensyfikowanie oddziaływań wobec rodziny przy jednoczesnym podjęciu przez nią odpowiedzialności za funkcjonowanie, co w konsekwencji daje szansę na powrót dzieci pod opiekę rodziny pochodzenia, lub
- 2) dążenie do uregulowania sytuacji prawnej dzieci pozostających w pieczy zastępczej, co umożliwia zakwalifikowanie ich do procesu adopcyjnego. Działanie to jest prowadzone wobec rodzin, które mimo wkładu pracy asystentów, nie podejmują swoich funkcji, nie dążą do zmiany sytuacji.

Tabela nr 6. Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej poza terenem powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014 r.,

L. p.	Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	2012	2013	2014
1.	r. spokrewniona	4	4	6
2.	r. niezawodowa	26	30	35
3.	r. zawodowe	0	0	2
4.	rodzinne domy dziecka	0	1	1
5.	Razem	30	35	44

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Z danych zgromadzonych w tabeli nr 6 wynika, że utrzymuje się tendencja wzrostowa w zakresie organizacji rodzinnej pieczy zastępczej nad dziećmi poza powiatem. Wzrost ten jest widoczny w każdym rodzaju rodzinnej pieczy. Dużą grupę stanowią dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych niezawodowych. Sytuacja powyższa jest wynikiem współpracy z ośrodkami adopcyjnymi, które posiadają w swojej bazie kandydatów na rodzinę zastępczą i adopcyjną oraz współpracy z powiatowymi centrami pomocy rodzinie, na których terenie zamieszkuje rodzina dziecka, będąca wobec niego zstępny, co w konsekwencji przekłada się na liczbę dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych.

2. Analiza instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014

Na terenie powiatu świdnickiego funkcjonują trzy całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, które dysponują 98 miejscami, w tym 70 miejscami w Zespole Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych w Świdnicy, oraz 28 miejscami w placówkach prowadzonych przez Fundację Ziemi Świdnickiej na Rzecz Wspierania Profesjonalnej Pomocy SKSK.

Tabela nr 7. Liczba dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, które przebywały w instytucjonalnej pieczy zastępczej w okresie 2012-2014 r.

LP	Nazwa placówki	2012	2013	2014
1	SKSK Chata 1- powiat świdnicki	20	16	15
2	SKSK Chata 2- powiat świdnicki	10	21	17
3	Zespół Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych w Świdnicy	75	88	96
4	Dzieci w placówkach poza powiatem	38	34	32
5	Razem	149	159	160

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Analizując dane zgromadzone w tabeli nr 7 zauważa się, że w okresie 2012-2014 wzrosła liczba dzieci, które wymagały pomocy poprzez umieszczenie ich w placówkach

opiekuńczo - wychowawczych. W okresie 2012-2014 łącznie w placówkach na terenie powiatu przebywało odpowiednio 149 -2012, 159-2013, 160-2014 dzieci

Tabela nr 8. Liczba dzieci umieszczona po raz pierwszy w instytucjonalnej pieczy zastępczej w okresie 2012-2014 r.

L. P	LOKALIZACJA	2012	2013	2014
1	Powiat	29	31	22
2	Poza Powiatem	16	9	21
3.	Razem	45	40	43

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Analiza danych zawartych w tabeli nr 8 wykazuje liczbę 129 dzieci, które wymagały umieszczenia poza rodziną biologiczną.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że dane zawarte w tabelach nr 7 i 8 uwzględniają wszystkie dzieci, które na mocy postanowienia sądowego zostały umieszczone w placówce bez względu na okres pobytu w pieczy.

Tabela nr 9. Liczba dzieci do 18 roku życia, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą w okresie 2012-2014

L. P	Powód zmiany	2012	2013	2014
1	Powrócili do rodziny naturalnej	13	5	8
2	Umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	9	9	15
3	Umieszczone w rodzinie adopcyjnej	6	7	6
4	Umieszczone w innej placówce opiekuńczo - wychowawczej	0	0	0
5	Inny powód	0	0	0
6	Razem	28	21	29

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Zgromadzone dane wskazują, że ilość małoletnich opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze utrzymuje się na stałym poziomie, przy niewielkim spadku w 2013 r. Analizując powody zmian postanowień sądowych zauważa się, że zmniejsza się liczba dzieci powracających do domów rodzinnych a wzrasta liczba dzieci, którym zapewniono opiekę w rodzinnej pieczy zastępczej. Na stałym poziomie przedstawia się sytuacja dzieci umieszczanych w rodzinach adopcyjnych.

3. Analiza sytuacji usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej w okresie 2012-2014

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od dnia 1 stycznia 2012 r. pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze zostali objęci pomocą dla osób usamodzielnianych. Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego jest objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, jak również przez pomoc: pieniężną na usamodzielnienie, pieniężną na kontynuowanie nauki, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, w uzyskaniu zatrudnienia, na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Pomoc z tytułu kontynuowania nauki wypłacana jest na czas nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Pomoc na usamodzielnienie (w formie finansowej) oraz na zagospodarowanie (w formie rzeczowej) jest przyznawana po ukończeniu nauki przez wychowanków z przeznaczeniem na zakup niezbędnych urządzeń gospodarstwa domowego, mebli, sprzętów niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Tabela 10. Wykaz pełnoletnich wychowanków objętych procesem usamodzielnienia z pieczy zastępczej w latach 2012-2014

L. P	Forma pieczy zastępczej	2012	2013	2014
1	Wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej	54	52	57
2	Wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej	39	38	39
3	Razem	93	90	96

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Tabela 11. Wykaz pełnoletnich wychowanków objętych procesem usamodzielnienia z rodzinnej pieczy zastępczej z terenu powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014

L. P	Rodzaj pomocy	2012	2013	2014
1	Pomoc na kontynuowanie nauki	54	49	50
2	Pomoc na usamodzielnienie	6	7	11
3	Pomoc rzeczowa	8	3	4

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Tabela 12. Wykaz pełnoletnich wychowanków objętych procesem usamodzielnienia z instytucjonalnej pieczy zastępczej z terenu powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014

L. P	Rodzaj pomocy	2012	2013	2014
1	Pomoc na kontynuowanie nauki	28	31	38
2	Pomoc na usamodzielnienie	11	8	8

3	Pomoc rzeczowa	5	4	5
---	----------------	---	---	---

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Z danych zawartych w tabelach nr 10, 11, 12 wynika, że w omawianym okresie na stałym poziomie utrzymuje się liczba osób usamodzielnianych korzystających ze świadczeń pieniężnych wypłacanych przez tutejsze Centrum. Porównanie form pieczy zastępczej, w danym zagadnieniu, pozwala na stwierdzenie, że wyższy odsetek stanowią osoby które opuściły rodzinną pieczę zastępczą, stanowią one około 57 % całej grupy. Powyższe ma także swoje odzwierciedlenie w liczbie osób usamodzielnianych korzystających z pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i pomocy rzeczowej. Inaczej natomiast przedstawia się sytuacja pomocy pieniężnej na usamodzielnienie- z tego świadczenia częściej korzystają pełnoletni wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej niż z pieczy rodzinnej.

Ważną kwestią dotyczącą wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzących z terenu powiatu świdnickiego jest pomoc w uzyskaniu mieszkania. Większość podopiecznych nie ma możliwości powrotu do domu rodzinnego, a w wielu przypadkach powrót jest niewskazany. Z uwagi na fakt, iż wielu wychowanków znajduje się w bardzo trudnej sytuacji mieszkaniowej, już w 2009 r. tutejsze Centrum zorganizowało na terenie powiatu świdnickiego mieszkanie chronione, które umożliwia pobyt podopiecznym opuszczającym pieczę zastępczą do czasu pozyskania lokalu.

Tabela 13. Wykaz pełnoletnich wychowanków objętych procesem usamodzielnienia z pieczy zastępczej korzystających z mieszkania chronionego w okresie 2012-2014

L. P	Rodzaj pomocy	2012	2013	2014
1	Osoby pełnoletnie korzystające z mieszkania chronionego	9	6	6

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

W okresie 2012-2014 z tej formy wsparcia skorzystało 15 podopiecznych, w tym 3 z rodzinnej pieczy zastępczej 12 z pieczy instytucjonalnej. Ponadto z informacji będących w posiadaniu PCPR oraz placówek funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego wynika, że dzięki współpracy z gminami powiatu, 12 wychowanków (w tym dla 5 z rodzinnych form pieczy zastępczej i 7 z placówek) uzyskało mieszkania socjalne, pozostające w zasobach gmin.

Kolejną formą pomocy oferowaną pełnoletnim wychowankom jest pomoc w aktywizacji zawodowej. Działanie to polega między innymi na udzielaniu informacji o możliwych formach wsparcia przez instytucje realizujące to zadanie, w tym przez Powiatowy Urząd Pracy. Ponadto dzięki projektowi systemowemu „Droga do Aktywności” współfinansowanemu przez Europejski Fundusz Społeczny tutejsze Centrum zorganizowało kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe podopiecznych, treningi umiejętności społecznych, terapię psychologiczną oraz wyjazdy integracyjne. Wykaz działań i liczbę osób w nich uczestniczących przedstawiają tabele nr 14 i 15.

Tabela nr 14. Pomoc udzielona w ramach projektu „Droga do Aktywności” pełnoletnim wychowankom objętym procesem usamodzielnienia z rodzinnej pieczy zastępczej z terenu powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014

L. P	Rodzaj działań	2012	2013	2014
1.	Indywidualne/grupowe doradztwo zawodowe	16	15	13
2.	Wyjazdowe treningi kompetencji i umiejętności społecznych	14	14	13
3.	Kurs prawa jazdy kat. B	12	13	10
4.	Kurs koparko-ładowarki wszystkie typy klasa III	3	2	0
5.	Kurs przedstawiciela handlowego	-	1	0
6.	Kurs spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135	1	1	0
7.	Kurs uprawnienia elektryczne do 1 KV	-	-	1
8.	Kurs bukietarz – florysta	1	-	1
9.	Terapia psychologiczna	3	2	1
10.	Kurs kierowca operator wózków jezdniowych z napędem silnikowym z wymianą butli gazowych	-	2	1
11.	Grupa wsparcia	-	-	1
12.	Kurs wizażu i zmiany wizerunku	7	-	-
13.	Kurs kompleksowej obsługi magazynu z obsługą wózka widłowego i obsługa kas fiskalnych	1	-	-
14.	Prawo jazdy kat. C	1	-	-
15.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	2	-	-
16.	Kurs profesjonalny sprzedawca, kasjer, fakturzysta z obsługą komputera, kas fiskalnych z minimum sanitarnym	4	-	-

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Tabela nr 15. Pomoc udzielona w ramach projektu „Droga do Aktywności” pełnoletnim wychowankom objętym procesem usamodzielnienia z instytucjonalnej pieczy zastępczej z terenu powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014

L. P	Rodzaj działań	2012	2013	2014
1.	Indywidualne/grupowe doradztwo zawodowe	4	6	5
2.	Wyjazdowe treningi kompetencji i umiejętności społecznych	3	6	4
3.	Kurs prawa jazdy kat. B	3	5	5
4.	Terapia psychologiczna	-	1	5
5.	Kurs kierowca operator wózków jezdniowych z napędem silnikowym z wymianą butli gazowych	-	1	1
6.	Kurs fotografii	-	-	1
7.	Kurs przedstawiciela handlowego	-	2	-
8.	Kurs spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135	2	1	-
9.	Kurs wizażu i zmiany wizerunku	1	-	-
10.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	2	-	-
11.	Kurs profesjonalny sprzedawca, kasjer, fakturzysta z obsługą komputera, kas fiskalnych z minimum sanitarnym	1	-	-

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

W omawianym okresie z działań współfinansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny łącznie skorzystało 59 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, w tym w 2012 r. realizacją projektu objętych było 20 podopiecznych, w 2013 r. - 21, a w 2014 r.- 18. Na realizację ww. zadań pozyskano kwotę **246.940,74 zł.**

4. Analiza wydatków na pieczę zastępczą w okresie 2012-2014.

Źródłem finansowania zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są środki finansowe pochodzące: z budżetu powiatu świdnickiego, z budżetu państwa zgodnie z art.187 ust. 1 pkt.2 (ministra właściwego ds. rodziny), z budżetu samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust.9 i 10 ustawy, z budżetów innych powiatów, zgodnie z art.191.ust.4 ustawy, z odpłatności rodziców biologicznych, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Powiat Świdnicki zobowiązany jest do finansowania wszystkich kosztów związanych z pieczę zastępczą. Rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu świdnickiego finansowane są głównie z budżetu powiatu świdnickiego.

Tabela 16. Środki pieniężne wydatkowane na pieczę zastępczą w latach 2012-2014.

L.P	Wydatki z tytułu;	2012	2013	2014
1	Środki pieniężne na rodzinną pieczę zastępczą na terenie powiatu	3 105 925,29	3 252 664,05	3 412 878,28
2	Środki pieniężne na instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie powiatu (Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych ze Świdnicy + Chata I i Chata II + TPD Strzegom)	3 614 665,68	3 811 786,57	3 764 631,68
3	Środki pieniężne wydatkowane dla osób usamodzielnianych pochodzących z terenu powiatu świdnickiego	524 095,85	524 759,67	548 337,01
4.	Środki pieniężne na rodzinną pieczę zastępczą poza powiatem- porozumienia	355 396,44	386 490,11	473 166,91
5.	Środki pieniężne na instytucjonalną pieczę zastępczą poza powiatem- porozumienia	672 453,89	850 264,47	606 927,03
x	OGÓLEM	8 272 537,15	8 825 964,87	8 805 940,91

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Z powyższych danych wynika, że wydatki przeznaczane na rodzinną pieczę zastępczą na przestrzeni trzech lat są niższe od wydatków na instytucjonalną pieczę w skali roku średnio o 473.000 zł. W tym miejscu należy zaznaczyć, że kwoty wykazane w poz. 1 obejmują środki finansowe przeznaczane na świadczenia dla wszystkich rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz wynagrodzenia dla osób zawodowo zajmujących się opieką i wychowaniem dzieci oraz osób je wspierających, bez kosztów związanych z zatrudnianiem kadry realizującej zadania pieczy zastępczej (koordynatorzy oraz pracownicy Centrum). W poz. nr 2 znajdują się wydatki z tytułu opieki i wychowania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu, w tym wszystkie środki przeznaczone na utrzymanie placówek, na potrzeby dnia codziennego dzieci ich potrzeby edukacyjne, zdrowotne i rozwojowe oraz wynagrodzenia kadry placówek.

Biorąc pod uwagę kolejne rodzaje wydatków tj. środki pieniężne wydatkowane dla osób usamodzielnianych pochodzących z terenu powiatu świdnickiego oraz środki pieniężne przeznaczane na rodzinną pieczę zastępczą poza powiatem zauważalny jest ich znaczny wzrost. Sytuacja ta wiąże się z większą liczbą osób usamodzielnianych oraz większą liczbą dzieci przebywających poza powiatem w rodzinnej pieczy zastępczej.

Inaczej przedstawia się sytuacja związana z wydatkami przeznaczanymi na instytucjonalną pieczę zastępczą poza powiatem – poz. nr 5. Wyraźnie widać zmianę w okresie 2013-2014, wydatki z tego tytułu zmniejszyły się o 243.337,44 zł. Zmniejszenie wydatków możliwe było dzięki przeniesieniu dzieci z placówek zlokalizowanych poza powiatem do pieczy zastępczej funkcjonującej w powiecie.

5. Analiza dochodów uzyskiwanych na pieczę zastępczą w okresie 2012- 2014

Istotnym elementem budżetu są dochody powiatu, które powiat otrzymuje realizując zadania z zakresu pieczy zastępczej. Wśród nich należy wymieć: zwrot kosztów utrzymania dzieci pochodzących z innych powiatów, a przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie naszego powiatu, odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, odpłatność rodziców biologicznych, odpłatność pełnoletnich wychowanków za pobyt w mieszkaniu chronionym oraz zwrot nienależnie pobranych świadczeń. Wysokość dochodów przedstawia tabela nr 17.

Tabela 17. Dochody powiatu świdnickiego w okresie 2012-2014 z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie powiatu świdnickiego.

L.P	Dochody	2012	2013	2014
1.	Pieczna rodzinna i instytucjonalna - porozumienia+ odpłatność z gmin	680 244,03	969 967,41	1 228 231,61
2.	Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	9 663,32	9 832,54	49 660,19
3.	Odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym	4 725,02	327,17	802,34
4.	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń z pieczy zastępczej	21 009,37	23 232,42	35 960,74
5.	Razem	715 641,74	1 003 359,54	1 314 654,88

Źródło- dane PCPR w Świdnicy oraz dane Starostwa Powiatowego

W omawianym okresie 2012-2014 systematycznie wzrasta wysokość dochodów pozyskiwanych na pieczę zastępczą. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 2012 r. gminy zobowiązane są do partycypacji w kosztach utrzymania dzieci pochodzących ze swojej gminy w pieczy zastępczej (10 %, 30 % 50 % wydatku). Ponadto wzrosła wysokość środków finansowych uzyskiwanych z tytułu odpłatności rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej. Jest to wynikiem wyższej ściągalności prowadzonej w oparciu o postępowanie egzekucyjne oraz większej liczby rodziców biologicznych posiadających własne źródła utrzymania.

Analizując dochody z tytułu odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym widoczne jest zmniejszenie dochodów o 83%. Powyższa sytuacja wynika z mniejszej liczby podopiecznych, którzy korzystali z pobytu w mieszkaniu chronionym w okresie 2013-2014 oraz faktu posiadania przez podopiecznych niskich dochodów, które zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych z dnia 30 czerwca 2011 r., uniemożliwiały ustalenie odpłatności lub były podstawą do ustalenia jej w najniższej wysokości (10%, 20% średniego miesięcznego kosztu utrzymania osoby w mieszkaniu chronionym).

Tabela 18. Środki zewnętrzne pozyskane w okresie 2012-2014 na poczet pieczy zastępczej.

L.P	Źródło	2012	2013	2014
1	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	282 928,30	85 789,39	56 537,17
2	Europejski Fundusz Społeczny	87.835,88	91.349,61	67.755,25
3	Razem	370.764,18	177.139,-	124.292,42

Źródło- dane PCPR w Świdnicy

Mając na uwadze środki zewnętrzne jakie pozyskuje PCPR w Świdnicy na realizację zadań określonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy wskazać dwa źródła, jest nim Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (MPIPS) oraz Europejski Fundusz Społeczny. O środki finansowe pochodzące z pierwszego źródła tutejsze Centrum aplikuje w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo. Dane zawarte w tabeli nr 18 wskazują poszczególną wysokość środków w danym roku. Z powyższego wynika, że:

1) w 2012 r. PCPR pozyskało środki na częściowe pokrycie kosztów umów koordynatorów – 30 409,64 zł., szkolenia i superwizję dla rodzin zastępczych – 37 640,00 zł świadczenia dla rodzin zastępczych 62 437,51zł. , wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych 152 441,15 zł.,

2) w 2013 r. pozyskano środki także na umowy koordynatorów- 33 497,98 zł. oraz świadczenia dla rodzin zastępczych 52 291,41 zł.,

3) w 2014 r. pozyskano środki na umowy koordynatorów- 44 750,00 zł. oraz świadczenia- 11 787, 17 zł.

Zmniejszenie środków finansowych pozyskiwanych z MPIPS wynika z rokrocznie innych kryteriów konkursów ustalanych przez Ministerstwo, w tym wskaźnika zamożności powiatu, który ma istotne znaczenie przy ocenie składanych ofert. Odnosząc się do drugiego źródła środków zewnętrznych – EFS, zmniejszenie wynika z udziału mniejszej liczby podopiecznych w projekcie.

II. ANALIZA SWOT SYSTEMU

Analiza SWOT została przygotowana przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej z terenu powiatu świdnickiego. Jej celem było poznanie mocnych i słabych stron systemu pieczy zastępczej w powiecie świdnickim oraz określenie szans i zagrożeń w planowaniu działań na lata 2015-2017. Przeprowadzona analiza pozwoliła zatem na pozyskanie materiałów i informacji do diagnozy systemu pieczy zastępczej, ale również szacowanie, opisywanie i porządkowanie problemów, potrzeb oraz zasobów społecznych występujących w powiecie.

Szeroki zakres odnoszący się do sił, słabości oraz szans i zagrożeń rozwoju systemu wspierania rodziny przez jednostki w powiecie świdnickim obrazuje tabela analizy SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Różnorodność rodzinnych form pieczy zastępczej	Brak placówki interwencyjnej, trudności w zapewnieniu miejsc dla małoletnich matek
Wystarczająca liczba miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Niewystarczająca ilość miejsc w pogotowiach rodzinnych
Dobra współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu pieczy zastępczej	Zbyt długa procedura umieszczania dzieci (noworodków) w rodzinach adopcyjnych
Bieżąca realizacja postanowień sądowych- zabezpieczenie zdrowia i życia dzieci	Niewystarczająca ilość kadry wykonującej zadania pieczy zastępczej
Dobrze przygotowana kadra do wykonywania zadań z zakresu pieczy zastępczej	Niewystarczające środki finansowe na realizację zadań z pieczy zastępczej
Rozwijający się wolontariat na potrzeby pieczy zastępczej	Niejasność przepisów i zbyt często zmieniające się przepisy-nowelizacje ustaw, rozporządzeń
Funkcjonowanie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych kryzysem, dysfunkcją- wsparcie organizowane przez jednostki powiatowe i gminne	Trudności w pozyskiwaniu mieszkań dla pełnoletnich wychowanków z pieczy zastępczej
Funkcjonowanie mieszkania chronionego	Niedostateczne przygotowanie dorastającej młodzieży do usamodzielnienia
Pozyskiwanie środków finansowych z MPIPS/EFS	Niewystarczający system wsparcia dla usamodzielniających się wychowanków w pieczy zastępczej
	Niewystarczająca liczba placówek/miejsc terapeutycznych dla dzieci z pieczy zastępczej
	Sygnalizacja dzieci z pieczy zastępczej
	Zbyt mała promocja rodzinnych form pieczy zastępczej
	Niskie wynagradzanie osób zawodowo zajmujących

<u>SZANSE</u>	<u>ZAGROŻENIA</u>
Wprowadzenie do rodzin wsparcia w postaci asystenta i koordynatora	Wypalenie zawodowe pracowników pieczy zastępczej
Szybka regulacja sytuacji prawnej dzieci	Kryzys rodziny mimo udzielonego wsparcia i wzrastająca ilość dzieci w pieczy zastępczej
Możliwość zgłaszania dzieci wolnych prawnie do OA i poszukiwania dla nich rodzin adopcyjnych	Zbyt późne pozbawianie władzy rodzicielskiej rodziców dzieci
Możliwość finansowego wspierania edukacji pełnoletnich wychowanków z pieczy zastępczej	Przy braku wsparcia finansowego wychowanków pieczy zastępczej pojawiające się zjawisko demoralizacji młodzieży
Możliwość udziału w programach podnoszących kwalifikacje zawodowe kadr i osób realizujących zadania z zakresu pieczy zastępczej	Zbyt mała elastyczność postaw wychowawczych opiekunów pieczy zastępczej
	Zbyt małe środki finansowe na działania związane ze wsparciem kadry
	Rotacja kadry
	Zbyt duże obciążenie fizyczne i emocjonalno – psychiczne osób zawodowo zajmujących się pieczą zastępczą

Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT opracowano plan rozwoju pieczy zastępczej w powiecie świdnickim, w którym uwzględniono wszelkie kierunki koniecznych działań niezbędnych do wdrożenia, w celu zapewnienia faktycznego rozwoju pieczy zastępczej w powiecie.

Uznano, że głównym założeniem programu jest zbudowanie zintegrowanego systemu pieczy zastępczej. Realizacja zadania zakłada przede wszystkim otoczenie dziecka dobrą i troskliwą opieką, ponieważ celem pieczy zastępczej jest przygotowanie dziecka do odpowiedzialnego i samodzielnego życia, do pokonywania trudności życiowych, wpajanie prawidłowych norm społecznych, podtrzymywanie bliskich i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Nie należy również zapominać o jednoczesnym udzielaniu wsparcia i odpowiedniego poradnictwa osobom tworzącym pieczę zastępczą jak i organizującym ją.

III. PLAN ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE ŚWIDNICKIM NA LATA 2015-2017

Cel Główny	Cel szczegółowy	Działania	Formy realizacji	Wskaźniki	Realizator
1. Zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodziców optymalnych warunków do rozwoju	1.1. Rozwój pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na rodzinne formy pieczy zastępczej	1.1.1. Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej	1.opracowanie i dystrybucja materiałów promocyjnych w postaci np. ulotek, plakatów, banerów promujących rodzicielstwo zastępcze 2.włączanie kandydatów na rodziny zastępcze do spotkań z zawodowymi rodzinami zastępczymi, 3.prowadzenie współpracy z lokalnymi mediami, 4.współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie propagowania idei rodzicielstwa zastępczego,	- liczba dystrybucji ulotek, plakatów, - ilość kandydatów na rodziny zastępcze skierowanych na spotkania z zawodowymi rodzinami zastępczymi, -ilość spotkań, -liczba informacji promocyjnych (edukacyjnych) w lokalnych mediach, - ilość rozwieszonych banerów,	PCPR
		1.1.2. Szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze	1.przeprowadzenie szkolenia przez trenerów posiadających uprawnienia w zakresie szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze, w tym rodziny specjalistyczne i RDD, 2.zapewnienie kandydatom stażu w rodzinach zastępczych i RDD, 3. zawieranie umów,	- liczba szkoleń, - liczba wydanych zaświadczeń , -liczba osób zgłoszonych na szkolenie, - liczba zawartych umów, -liczba umieszczonych dzieci,	PCPR
		1.1.3. Tworzenie limitów rodzin zastępczych zawodowych	1. Rok 2015 – do 3 rodzin 2. Rok 2016 – do 3 rodzin 3. Rok 2017 – do 3 rodzin	-liczba zawartych umów, -liczba umieszczonych dzieci,	PCPR
	1.2. Regulowanie sytuacji prawnych dzieci umożliwiających ich przysposobienie	1.2.1. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną	1. składanie do sądu wniosków o regulację sytuacji prawnej, 2.sporządzanie kart zgłoszeniowych i przesyłanie ich do O A, 3. monitorowanie procesu adopcyjnego i wspieranie dzieci,	-liczba wniosków złożonych do sądu, - liczba dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, - liczba dzieci oczekujących na adopcję, -liczba dzieci adoptowanych,	PCPR, placówki opiekuńczo - wychowawcze
	1.3. Zapewnienie dzieciom opieki i wychowania w pieczy zastępczej	1.3.1. Zapewnienie środków finansowych na rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą	1.kierowanie dzieci do rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, 2.uruchomienie na terenie powiatu placówki interwencyjnej oraz dla małoletnich matek, 3. zabezpieczenie środków finansowych w budżecie powiatu, 4. aplikowanie o środki zewnętrzne,	- liczba placówek, - liczba dzieci pozostających w placówkach, -liczba rodzin, - liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, -wysokość środków przeznaczonych na pieczę, wysokość środków pozyskanych,	PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze organizacje pozarządowe, powiat

			5. udział w konkursach, 6. organizacja konkursów, 7. pozyskiwanie sponsorów,		
2. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej	2.1. Podnoszenie umiejętności, pogłębianie motywacji i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu zawodowych rodzinnych form pieczy zastępczej	2.2.1. Podniesienie wiedzy i umiejętności nt formy pracy z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej w tym tworzenie grup wsparcia	1. organizacja m.in. szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych, spotkań superwizyjnych, grup wsparcia,	- ilość szkoleń, - ilość spotkań superwizyjnych, - liczba uczestników, - ilość spotkań w grupie wsparcia, - spotkania robocze kadry pracowników z rodzinnymi formami pieczy zastępczej,	PCPR
		2.2.2. Organizacja spotkań i projektów integracyjnych	1.organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz spotkań integracyjnych,	- liczba imprez, -liczba osób uczestniczących,	PCPR, organizacje pozarządowe inne podmioty lub osoby wspierające pieczę zastępczą
		2.2.3 . Udzielanie wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej	1.zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej , prawnej, pedagogicznej,	- liczba rodzin korzystających z pomocy specjalistów, -liczba udzielonych porad,	PCPR PPP
		2.2.4. Rozwój działań wolontaryjnych	1.organizacja szkoleń, spotkań integracyjnych, 2.angażowanie wolontariuszy w imprezy, 3.opracowanie i wydruk ulotek nt. wolontariatu, 4.nawiązanie współpracy z różnymi podmiotami w zakresie pozyskiwania wolontariuszy, 5. rozwój wolontariatu do indywidualnych potrzeb dzieci,	- liczba informacji umieszczonych na stronie internetowej, - liczba pozyskanych wolontariuszy, - liczba udzielonych wywiadów w mediach, - liczba imprez w które są zaangażowani wolontariusze, - liczba rodzin objętych pomocą wolontariuszy,	PCPR, organizacje pozarządowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze
		2.2.5. Organizowanie systemu rodzin pomocowych	1.szkolenie kandydatów na rodziny pomocowe 2.zawieranie umów z rodzinami zastępczymi gotowymi do pełnienia zadań rodzin pomocowych	-liczba szkoleń, - liczba kandydatów na rodziny pomocowe, - liczba dzieci powierzona rodzinie pomocowej,	PCPR
		2.2.6. Podejmowanie działań w zakresie pomocy rzeczowej na rzecz pieczy zastępczej	1.pozyskiwanie sponsorów gotowych do udzielania wsparcia rzeczowego na rzecz podopiecznych przebywających w pieczy zastępczej,	- ilość podjętych inicjatyw, - rodzaj i ilość pozyskanego wsparcia, - liczba rodzin i dzieci, które uzyskały wsparcie rzeczowe,	PCPR, placówki opiekuńczo - wychowawcze
		2.2.7. Podnoszenie umiejętności i kompetencji pracowników	1.organizacja spotkań, szkoleń podnoszących kompetencje oraz przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu,	-liczba szkoleń, - ilość osób objętych szkoleniami, -ilość przeprowadzonych superwizji,	PCPR, placówki opiekuńczo - wychowawcze

		wykonujących zadania pieczy zastępczej			
		2.2.8. Wzmacnianie współpracy podmiotów realizujących zadania z pieczy zastępczej	1.organizacja seminariów, szkoleń ,spotkań roboczych, 2.wspólna organizacja imprez okolicznościowych, 3. uczestnictwo w okresowej ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy,	ilość spotkań, konferencji, szkoleń, - ilość ocen, -liczba osób uczestniczących,	PCPR, miejskie i gminne jednostki organizacyjne
3. Przygotowanie do samodzielnego życia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	3.1 Zapewnienie pomocy usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej	3.1.1. Udzielanie wsparcia finansowego w oparciu o obowiązujące przepisy	1.udzielanie pomocy finansowej na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie w formie rzeczowej, usamodzielnienie,	- liczba wydanych decyzji, - liczba osób korzystających z ww. pomocy,	PCPR
		3.1.2. Umożliwienie podopiecznym pieczy zastępczej pobytu w mieszkaniach chronionych i zapewnienie im specjalistycznej pomocy i wsparcia	1. prowadzenie mieszkania chronionego , 2. prowadzenie monitoringu sytuacji podopiecznych, 3. wspieranie podopiecznych w procesie usamodzielniania,	- liczba wydanych decyzji, - liczba osób korzystających z pobytu w mieszkaniach chronionych, - liczba mieszkań chronionych, -liczba osób korzystających ze specjalistycznej pomocy,	PCPR
		3.1.3. Udzielanie pomocy w otrzymaniu mieszkań z zasobów gmin	1.prowadzenie współpracy z gminami w celu pozyskania lokali poprzez sporządzanie rekomendacji dla podopiecznych oraz bieżące monitorowanie sytuacji w tym zakresie,	-liczba wniosków wychowanków o przydział mieszkania, - liczba pism wspierających, -liczba wychowanków uzyskujących lokal mieszkalny,	PCPR, urzędy gmin, placówki opiekuńczo - wychowawcze
	3.2. Aktywizacja społeczna i zawodowa wychowanków pieczy zastępczej	3.2.1. Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych	1.organizacja kursów i szkoleń , w tym zawodowych, 2.organizowanie zajęć doradztwa zawodowego,	- liczba osób skierowanych do udziału w projekcie, - liczba kursów, - ilość wydanych zaświadczeń o ukończonych kursach, - liczba osób objętych stażami,	PCPR, PUP
		3.2.2. Podnoszenie kompetencji społecznych wychowanków pieczy zastępczej	1.organizowanie i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, 2.skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej.	- liczba osób skierowanych, - liczba osób uczestniczących w treningach, -liczba przeprowadzonych treningów, spotkań terapeutycznych.	PCPR

IV. SPOSÓB MONITOROWANIA PROGRAMU:

Koordynatorem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy. Monitorowanie „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Świdnickim na lata 2015–2017” odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji kierunków działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.